

OBČASNÍK

OBEČNÉ NOVINY OBCE MALÉ ZÁLUŽIE

Foto: Boris Zábrazný

ROČNÍK XI. ČÍSLO 2/2015 DECEMBER 2015

Rokovania obecného zastupiteľstva

Vážení občania,

je za nami prvý rok tohto volebného obdobia. Obecné zastupiteľstvo sa na svojich schôdzach zaoberalo aktuálnymi otázkami rozvoja obce.

Príprava PHSR, stanovenie priorít, eurofondy.

Začína nové programové obdobie – do roka 2020. Naša obec môže finančné prostriedky čerpať jednak z Programu rozvoja vidieka a tiež prostredníctvom OZ Mikroregión Radošinka. Aby sme mohli požiadať o dotáciu, treba vypracovať nový Plán hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce a stanoviť priority. Ako si vy, občania, predstavujete budúcnosť obce, sme sa pýtali prostredníctvom dotazníkov, ktoré boli súčasťou letného Občasníka. Každá domácnosť

dostala tento dotazník. Vyplnených sa vrátilo 11. Na schôdzach zastupiteľstva poslanci stanovili nasledovné priority - dobudovanie chodníkov pri hlavnej ceste, rekonštrukcia chodníkov v dedine, rekonštrukcia mosta, protipovodňové opatrenia - v prvej etape na dolnom konci, rekonštrukcia budovy bývalej školy - časť školský byt, rekonštrukcia obecného rozhlasu, most a zvonica. Čo z toho sa podarí zrealizovať a kedy, závisí od toho ako budú formulované jednotlivé výzvy.

Ďalej sa poslanci zaoberali otázkami životného prostredia, zmenami, ktoré prinesie nový zákon o odpadoch, prípravou VZN a prípravou stretávky.

Viera Predanociová

„Štyri veci sa nikdy nevrátia. Vyslovené slovo, vystrelený šíp, minulé život, zmeškaná príležitosť.“

Arabské príslovie

Obsah

Rokovania obecného zastupiteľstva	2
Stretávka rodákov	3-5
Kde je koniec sveta	5-6
Žijú medzi nami alebo niekoľko slov o talentovanej maliarke Lucii Žitnayovej	6
Je potrebné sa vzdelávať? (Má vzdelávanie zmysel?)	7-8
Kultúrny domá nám slúži už osemdesiat rokov	8
Ste senior? Môžete ušetriť!	9-10
Činnosť Dobrovoľného hasičského zboru v roku 2015	10-11
Činnosť základnej organizácie Jednoty dôchodcov za II. polrok 2015	11-13
OZ LABUŤ v roku 2015	13-14
Záľuzania vo svete. Ako som šla do sveta alebo Grécko mojimi očami	14-15
Ako oslavovali naši najmenší	16
Letný futbalový turnaj	16-17
Jeseň života	17
Jubilanti v roku 2015	18
Ako to videl anjel	18
Čo s načatým večerom	19
Knižnica	19
Predajňa potravín a rozličného tovaru	20
Predstavuje sa vám mliečny expres	21
Spoločenská kronika	21

Stretávka rodákov obce Malé Zálužie 2015

V „Domov je miesto, kde sme očakávaní.“

(Velasco Antonio Gala)

V sobotu, 26. septembra 2015, o 14:00 hod. sa v sále kultúrneho domu v Malom Záluží konala stretávka rodákov obce. Organizátorom bol obecný úrad v spolupráci so spoločenskými organizáciami obce – MO JDS, OZ LABUŤ a DHZ.

Myšlienku zorganizovať stretávku rodákov v tomto roku podnietilo niekoľko skutočností. Naša obec si

vedením Veroniky Ešše. Stretávku otvorili moderátori podujatia Martina Maláková a Peter Buček; oboznámili prítomných s programom popoludnia. Hlavnou myšlienkou programu bolo, ukázať a povedať, čím žije obec dnes a čo sa v nej udialo v poslednom období. Potom nasledoval príhovor starostky Viery Predanociovej.

O čosi neskôr sa rodáci navzájom po jednom stručne predstavovali.

V priebehu popoludnia sa postupne predstavili aj

pripomína 625 rokov od prvej písomnej zmienky, 110 rokov od založenia obecnej školy, okruhlých 15 rokov od poslednej stretávky rodákov a 80 rokov od vybudovania prvého kultúrneho domu v obci.

Začiatok bol stanovený na 14.00 hodinu, okolo pol druhej sa slávnostne pripravená sála začala naplňať hosťami, ktorých bolo 101, prevahu mali tí, ktorí nebyvajú trvalo v obci. Už od začiatku vládla príjemná atmosféra, plná očakávania. Prichádzajúcich vítali: za poslancov OZ Miroslav Fúška, za JD Alžbeta Proková a za OZ LABUŤ Mahuliena Sochorová. Pri vstupe bola pripravená Pamätná kniha obce, do ktorej sa každý účastník podpísal.

Na úvod programu zatancoval a zaspieval detský folklórny súbor Pelikánik z Nových Sadov pod

spoločenské organizácie fungujúce v obci. Pár slov o Občianskom združení LABUŤ povedala predsedníčka Mahuliena Sochorová, MO Jednoty dôchodcov predstavila predsedníčka Elena Lišková a Dobrovoľný hasičský zbor prezentoval Ivan Matúška.

Kultúrny program bol bohatý. Prvým bodom programu bola prezentácia bulletinu o histórii obce, ktorý špeciálne pre túto príležitosť pripravilo Občianske združenie LABUŤ. Bulletin dostali všetci prítomní ako malú pamiatku na tento deň. Na príprave a vydaní bulletinu sa podieľali: Michala Dubská, Zuzana Plesníková, Mahuliena Sochorová, Zuzana Zábrazná a Elena Zedníková. Grafickú úpravu a tlač zabezpečil Vladimír Tomanka.

Program pokračoval vernisážou výstavy fotografií pod

názvom „Čo zachytil objektív – Malé Zálužie v 20. storočí“. Výstavu zastrešilo opäť Občianske združenie LABUŤ. Je to súbor 64 fotografií zachytávajúcich život v obci v minulom storočí. Fotografie boli inštalované v priestoroch kultúrneho domu a zostanú jeho trvalou súčasťou. Pôvodné staré fotografie znova nafotil a pre tlač upravil Boris Zábrazný. Na príprave a inštalácii výstavy sa podieľali – Zuzana Plesníková, Mahuliena Sochorová, Petra Maláková, Zuzana Zábrazná, Peter Ciglan, Peter Novotný, Martin Ondrášek, Lukáš Bila a Marcela Gríčová.

Ďalej bol prítomným premietnutý výber fotografií z rôznych podujatí, ktoré sa v obci konali za obdobie posledných 5 rokov. Z fotografií Borisa Zábrazného a Miroslava Fusku vyberala a zostrih pripravila Zuzana Kolenčíková.

a Mahuliena Sochorová pripravili popisky k jednotlivým predmetom (aj k vystaveným fotografiám). Samotnú reінštaláciu vykonali – Petra Maláková, Zuzana Zábrazná, Peter Novotný, Slavomír Kulíšek, Žofia Karvayová a Marcela Gríčová, Peter Ciglan. Pranie a žehlenie textilných častí si zobrali na starosť členovia Jednoty dôchodcov.

K dobrej pohode prispelo aj dobré jedlo z reštaurácie v Ludaniciach a všetci, čo pracovali v kuchyni pod vedením pani Janetty Žitnayovej – Ľubica Zedníková, Kristína a Martina Bednárové, Martina Marečková, Zuzana Bilová, Lucia Žitnayová, Petra Maláková, Stanislav Ralbovský, Marcela Gríčová a Miroslava Srogončíková.

Po skončení kultúrneho programu nasledovala voľná zábava, rozhovory, spomínanie, tanec. O hudobný

O niečo neskôr sa konala ďalšia vernisáž, tentoraz niečo moderné. Svoje výtvarné práce - abstraktné aj realistické – predstavila mladá talentovaná maliarka Lucia Žitnayová, ktorá svoju minivýstavu aj sama (iba s pomocou mamy) inštalovala.

Prístupnená bola reінštalovaná pamätná izba obce. Na príprave scenára sa podieľali Petra Maláková, Zuzana Zábrazná a Michala Dubska, ktorá tam bola väčšinu času a návštevníkom poskytla informácie o pamätnej izbe; Zuzana Plesníková, Zuzana Zábrazná

doprovod sa postaral DJ Miroslav Homza. Poslední účastníci sa rozchádzali okolo druhej hodiny rannej. Úprimné poďakovanie patrí všetkým, ktorí svojou prácou prispeli k dobrej pohode a nálade vládnucej v sále a v neposlednom rade ďakujem Petre Malákovovej, ktorá sa postarala o veľmi vkusnú, jemne nápaditú výzdobu sály.

Moje veľké ĎAKUJEM patrí všetkým rodákovi, ktorí prišli, aby prejavili svoj vzťah k rodnej dedine.

Viera Predanociová

Kde je koniec sveta...

V tomto vydaní obecných novín vám prinášame rozhovor s našou rodáčkou Zuzanou Beňovou, rodenou Zmekovou. Pracovala veľa rokov vo výskume v oblasti biotechnológií. Napísala knihu o zdraví, ktorú sme mali možnosť vidieť na stretnutí rodákov, ktorú sme tento rok v našej obci zorganizovali.

Ako si spomínate na detstvo a rodnú obec, mali ste už v detstve sklony k skúmaniu, bádaniu?

Počítujem vďačnosť za obec a rodinu, v ktorej som sa narodila. Ako dieťa som si to neuvedomovala, ale mala som to šťastie vyrastať na uličke zvanej Čapáš, či Jahodová ulica, v kruhu veľkej rodiny. Päť domov, kde bývajú všetko súrodenci so svojimi rodinami, teda spolu desiatimi deťmi. Vždy bolo s kým sa hrať, prípadne, keď sme sa viacerí stretli u babky a dedka, ktorí bývali križom školy, babka nás rada prichýľila. Zázvoříky mávala napečené. Tiež si spomínam na jej chlebičky s kapustovou čalamádou. Výbornej chuti ju robí aj moja mama, no a keď ju náhodou u nej jem, vždy si spomeniem na babku, ako nás vnúčatá krmila, keď sme sa zastavili hladní cestou z potoka, či rybníka, obzvlášť cez prázdniny. V detstve som mala šťastie aj na rovesníkov, bolo nás päť spolužiačok, čo sme boli aj kamarátky. Teraz som rada, keď niektoré stretnem aspoň na stretnutí rodákov, či v horšom prípade, na pohrebe.

Keď som bola malá, veľmi ma zaujímalo, kde je koniec sveta. Chcela som to prebádať, a tak sme sa rozhodli aj so sesternicou, že sa vyberieme smerom k obzoru, kde sa to javí, že zem sa stretá s nebom, že tam by ten koniec sveta mohol byť. Išli sme smerom poza humnú k hájom, no a koniec sveta sa nám vždy vzdával. Z výpravy sme boli nútené sa vrátiť bez objavenia konca sveta, aspoň, že sme boli natoľko rozumné a sme sa nestratili. Nádherný východov a západov slnka, akú je možné v našej obci pozorovať, som si uvedomovala postupne a dnes som presvedčená, že keby som aj na kraj sveta zašla, krajiu by som nenašla, aj keď celé to naše Slovensko a matička Zem sú naozaj pekné. Nosím ich teda v srdci.

Čo škola? Prečo ste si vybrali práve to, čo ste študovali?

Keďže som vyrastala v rodine poľnohospodárov, bolo pre mňa prirodzené ísť na poľnohospodársku školu. Ešte

teraz si spomínam na rozhovor ohľadom školy s otcom a aká spokojná a hrdá som bola na svoje rozhodnutie. No a na vysokej som podľahla zvedavosti a zvolila som si špecializáciu genetiky a šľachtenia rastlín.

Na čo sa zameriavala Vaša práca vo výskume?

Po skončení vysokej školy som začala pracovať vo výskumnom ústave v Trnave, kde som sa venovala biotechnológiám - pletivovým kultúram rastlín. Z kúštička pletiva bolo možné vytvoriť celé nové rastlinky, prípadne novú odrodu.

Ako vznikala kniha Zdravie? Bola ovplyvnená prácou vo výskume? Môžete nám o nej niečo bližšie povedať?

Trinásť rokov vo výskume na mne zanechalo stopy. Zostala mi potreba študovania, skúmania, dávania vecí do súvislostí, písanie projektov a správ. Knižička Zdravie je tiež správa o tom, čo môže byť pre človeka užitočné, dobré, a že za všetko si zodpovedá každý hlavne sám, za každú svoju myšlienku, každý prístup k danej situácii, teda aj za zdravie, aspoň čiastočne. Teším sa z ľudí, ktorí aj v zrelom veku dokážu byť relatívne vitálni a tešiť sa zo života. Aj v našom rodisku sme vždy mali a máme takých. Aj na stretnutí rodákov sme ich mali možnosť stretnúť, čomu som veľmi rada. Sú potvrdením dobrej správy, že aj takto sa dá...

Čomu sa venujete vo svojom voľnom čase?

Vo voľnom čase sa rada dozvedám, učím nové veci, milujem prírodu a kontakt s ňou. Záhrada, parkové úpravy, hrozno, ktoré nie je striekané, či iné tak dopestované rastliny, ma naplňujú radosťou a spokojnosťou. Rôzne, pre človeka, užitočné bylinky, čo môžeme nájsť doma v trávniku, či v záhrade. Niekde som počula vetu a veľmi sa hodí k tomu ako to cítim, že: „ Pekne to ten pánbožko vymyslel, tak dajme pozor, aby sme mu to nekazili.“

Ďakujeme za rozhovor.

Pýtala sa: Zuzana Plesníková
Odpovedala: Zuzana Beňová

Žijú medzi nami

alebo niekoľko slov o talentovanej maliarke Lucii Žitnayovej

Výtvarnému umeniu sa venujem už od útleho veku. Od prvého ročníka na základnej škole som navštevovala ZUŠ s odborom výtvarná. Venovali sme sa tam základným technikám, cez kresbu, maľbu či modelovanie. Po 9 rokoch som úspešne absolvovala prvý stupeň ZUŠ. Bola som prijatá na Školu užitočného výtvarníctva J. Vydru v Bratislave, odbor propagačné výtvarníctvo. Počas štyroch rokov sme sa venovali základom realistickej kresby či maľby v podaní rôznych techník,

navrhovaniu a komplexnému trojrozmernému riešeniu artefaktov, architektonickému dizajnu, počítačovej grafike či práci s rôznymi materiálmi. ŠÚV som úspešne ukončila maturitnou skúškou. Momentálne študujem prvý ročník na Vysokej škole výtvarných umení v Bratislave - odbor maľba a iné médiá. Máme tu možnosť rozvíjať náš talent za pomoci významných umelcov. Pracujeme v ateliéroch od rána až do tmy. Snažím sa zobrať si z tejto školy čo najviac a stať sa kvalitným umelcom.

Súčastou akcie „Stretnutie rodákov“ boli aj moje práce. Boli to väčšinou maľby na plátne, ale aj maľby na papier; výber prác zo strednej školy a tiež súčasnej tvorby počas štúdia na vysokej škole. Maľujem najčastejšie akrylovými farbami, no používam aj akvarelové, temperové, či olejové farby. V sále kultúrneho domu sú vystavené práce, pri ktorých som použila akrylové farby, kombinovanú techniku - tu s temperovými farbami a kresbu ceruzkou.

Lucia Žitnayová

Je potrebné sa vzdelávať?

(Má vzdelávanie zmysel?)

Čo je to vzdelanie? Je to pre niekoho len určitý stupeň získaných vedomostí a zručností alebo je to proces, ktorý sa nekončí úspešným ukončením školy, ale práve naopak začína? Povieme si: Prečo škola? Prečo vzdelanie? Načo nám to všetko bude? Načo toľko rokov strávených nad knihami?

Ale veď predsa väčšina ľudí má svoje ambície. Niektorí malé a ľahko dosiahnuteľné, iní majú vysoké ciele, na ktorých treba zapracovať. Je tiež veľmi dôležité, aby malo dieťa dobrý príklad v rodičoch. Veď hlavne im by malo záležať na tom, aby z ich detí niečo bolo, aby niečo dokázali, aby sa čo najviac naučili. Vzdelanie je základom, na ktorom môže byť postavená budúcnosť národa. Počas vojny, požiaru, iných prírodných katastrof môžu prísť ľudia o majetok, domovy, ale získané vzdelanie im nik nezoberie.

Dynamika doby, ktorú žijeme, prívá informácií a nových poznatkov, tempo vývoja – to všetko prispieva k tomu, že v skutočnosti sa vzdelávanie nekončí prevzatím vysvedčenia, alebo diplomu – práve naopak, ide o celoživotný proces.

Vzdelanie je v našej spoločnosti všeobecne cenenou a uznávanou hodnotou. Posilňuje šance na uplatnenie človeka v živote, rozvíja v ňom múdrosť a zručnosť, otvára cestu k práci. Právo na vzdelanie je dôležité základné právo, ktoré každému zaručuje aj Ústava Slovenskej republiky. Je obsiahnuté aj v medzinárodných dohodách, ktorými je naša republika viazaná. A musím konštatovať, že nie vždy sa dodržiava zo strany štátu a obcí.

Správne si odštartovať život. To je veľmi dôležité. A možno práve vzdelaním a školou ten štart nebude až taký ťažký a cieľ taký nedosiahnuteľný.

Voči škole máme svoje povinnosti, ale nielen my máme tieto povinnosti. Musíme myslieť na to, že cieľom je naučiť človeka nielen zemepis (geografiu), dejepis a podobne, ale musí učiť aj budovať si názory, prejavovať sa, rozprávať, slušne sa správať. A na toto niektoré školy

zabúdajú. A nielen školy!

Regulácia štátom sa týkala aj „našej školy“. V predchádzajúcich príspevkoch som písala o jej fungovaní.

Zastavím sa pri r. 1948, kedy podľa školského zákona bol premenovaný 1. stupeň škôl – ľudové školy na Národné školy a Meštianske školy (mešťanky) na Stredné školy. Neskôr, keďže žiakov v dedine už nebolo toľko, zostala jednotriedna škola (ročníky 1. – 3.) a v 4. – 9. ročníku pokračovali žiaci na ZDŠ v Nových Sadoch. Učitelia žijúci v obci sa v plnej miere zúčastňovali na kultúrnom a spoločenskom živote v obci. Ako predsedovia spoločenských organizácií boli: Československý zväz žien (ČSZŽ) viedla p. Alžbeta Proksová, Československá požiarna ochrana (ČSPO) viedol p. Pavol Proksa a správcom Osvetovej besedy bola p. Anna Plesníková.

Miestna ľudová knižnica výborne fungovala pod vedením p. Amálie Predanocyovej, ktorá sa zaslúžila aj o vznik Čitateľského krúžku žien, ktorý fungoval popri knižnici. Nemenej záslužnú prácu robila aj p. Mária Hučková (rod. Valková) – začala po rokoch písať obecnú kroniku a nielen začala, ale aj mnoho rokov písala. A zostáva mi osoba p. Ernesta Šašku:

- prvého učiteľa v našej škole,
- propagátora družstevníctva,
- pričínil sa o založenie Potravného a Úverového družstva,
- jeho pričinením bol postavený kultúrny dom.

Bol to práve on, ktorý vzbudzoval v žiakoch záujem o vzdelanie. Svedčí o tom aj to množstvo vzdelaných ľudí v tak malej dedine (v porovnaní s okolitými obcami). Napr. Karol Šaško pracoval v Slovenskej národnej rade v Bratislave, Ing. Štefan Gašparík – pracovník Krajského národného výboru v Bratislave, neskôr bol predsedom Ústrednej komisie ľud. kontroly, doktor práv Pavel Líška (Richtárov) – veľvyslanec vo Švédsku, Pavel Proksa (Kostolníkov) – vyštudoval teológiu.

Stredoškolské vzdelanie s maturitou malo z obce asi 75 ľudí. Napr. v r. 1966 z 9 žiakov (z našej obce), ktorí ukončili ZDŠ, 6 pokračovalo v štúdiu na strednej škole. Žiaci z našej obce boli vždy vo väčšine dobrými žiakmi a veľká väčšina z nich pokračovala v štúdiu na stredných a neskôr aj vysokých školách.

Kultúrny dom nám slúži už osemdesiat rokov

Výročí alebo významných dní, ktoré si v obci tohto roku pripomínáme je viacero, okrem už spomenutých stoja za zmienku aj dve výročia týkajúce sa kultúrneho domu. Vôbec prvý kultúrny dom v dedine bol postavený pred osemdesiatimi rokmi, v r. 1935. Zásluhu na jeho vybudovaní má pán učiteľ Ernest Šaško, vtedajšie vedenie obce a aj samotní občania, pretože bol postavený svojpomocne. Veľa prác urobili samotní občania zadarmo. Slúžil na kultúrne účely a bola tam umiestnená jedna trieda obecnej školy.

Po čase sa ukázalo, že budova KD už kapacitne nevyhovuje a je potreba ju zrenovovať a rozšíriť. Stalo sa tak v rokoch 1959 – 1960, čiže v tomto roku si pripomíname aj 55. výročie otvorenia zrenovovaného kultúrneho domu. Celú akciu organizoval MNV Malé Zálužie. S výstavbou KD sa začalo 18. apríla 1959 a trvala do 18. septembra 1960.

Začalo sa s najťažšími prácami – ručným kopaním základov. Súbežne s výkopovými prácami na základoch sa rozoberali múry starej budovy. Táto tehla sa čistila a znova sa použila, nič sa nevyhodilo. Toto robievali väčšinou dievčatá a aj školopovinná mládež. Všetky ostatné manuálne práce sa zabezpečovali v tom čase cez populárnu „akciu Z“ (dobrovoľníkmi) a boli kontrolované odborníkmi. Pre tých, ktorým tento výraz nič nehovorí, to znamená, že stavebné práce robili účastníci zadarmo, ľudovo povedané „za päť prstov a jednu dlaň“.

Po formálnej stránke bol realizátorom tejto akcie MNV Malé Zálužie s vtedajším predsedom Štefanom Petručom. Materiál na stavbu finančne zabezpečil Okresný

A keď teda zvážime všetky klady školy, mali by sme si uvedomiť, že aj keď sme niekedy zažívali v škole tvrdé a ťažké chvíľky, vydržali sme. Ved' „Nikto učený z neba nespadol“.

Elena Zedníková

národný výbor (ONV) v Nitre. Odborné murárske práce robila stavebná skupina pod vedením Františka Kóňu, ktorú na prácu uvoľňovalo a financovalo JRD v Malom Záluží. Družstvo poskytovalo aj určité peniaze na materiál a na dopravné prostriedky na dovoz materiálu. Hlavným iniciátorom a dušou celého projektu bol pán Michal Rizek, poslanec MNV. Mal na starosti nielen finančnú, odbornú stránku, ale aj zháňanie a zaistovanie stavebného materiálu. Popritom bol zodpovedný za organizáciu brigádnikov.

Na vybudovaní nového kultúrneho domu sa veľkou mierou podieľali aj Milan Liška, ktorý vypracoval projekt, Jozef Maca robil stavebný dozor, veľkou pomocou boli aj rodáci Ing. Štefan Gašparík a Ing. Karol Šaško. Na prácach na výstavbe kultúrneho domu sa veľkou mierou podieľala aj miestna organizácia Socialistického zväzu mládeže.

Po necelom roku a pol, presne 18. septembra 1960, bolo slávnostné otvorenie budovy kultúrneho domu. Ešte si pamätám, že tesne pred otvorením kultúrneho domu v ňom bolo kopu majstrov a krajčírov (došivali závesy), robili posledné úpravy. Otvorenia sa zúčastnila delegácia Krajského národného výboru – poľnohospodárskej správy v Nitre s vedúcim Jánom Tomkom, ktorý mal slávnostný príhovor. Mládež (SZM) dostala pri otvorení kultúrneho domu dar – televízor, ktorý bol umiestnený v klubovni na prvom poschodí kultúrneho domu. Nakoľko vtedy ešte nebol v každej domácnosti televízor, mládež mala dôvod na pravidelné stretávanie sa.

Kultúrny dom bol od svojho otvorenia všestranne využívaný. Boli tu umiestnené kancelárie MNV a dve kancelárie JRD Malé Zálužie, slúžil na organizovanie spoločenských a rodinných akcií – svadby, pohreby, jubileá.

Konalo sa tu viacero významných akcií:

- výročné schôdze JRD 9. mája Nové Sady; niekoľko ročníkov Dní poľa (stretnutia poľnohospodárov Nitrianskeho kraja),
- cirkev - v roku 1993 a 2015 sa konal generálny konvent Dunajsko–nitrianskeho seniorátu. 8.1.1995 v klubovni KD sa občania v Malom Záluží ľúčili so svojim farárom Andrejom Kvasom, ktorý pôsobil v cirkevnom zbore ev. av. Nové Sady 42 rokov a následne sa tu konala inštalácia nového pána farára Dušana Hanu. Celé pohostenie pripravili naše ženy a dievčatá. Slávnosti sa zúčastnil generálny biskup evanjelickej cirkvi na Slovensku.

Dňa 13. 6. 2000 pri príležitosti vysviacky evanjelického kostola v Nitre navštívili našu obec členovia Lutheran Church z Naperville, USA. Prezreli si dedinu, kultúrny dom, obecný úrad, pamätnú izbu. Pre hostí bolo pripravené pohostenie na dvore kultúrneho domu. Všetkým sa tu veľmi páčilo.

V sále KD sa konali aj všetky Stretávky rodákov Malého Zálužia:

- prvá stretávka 2. marca 1974 – 250 účastníkov
- druhá stretávka 9. júna 1979 – 280 účastníkov
- tretia stretávka 27. mája 2000 – 200 účastníkov
- štvrtá stretávka 26. septembra 2015 – 101 účastníkov.

V roku 2000 bola pri príležitosti Stretávky rodákov zriadená „Pamätná izba“ v priestoroch bývalej klubovne.

Modernizácia.

Budova sa postupne modernizovala. Na začiatku 80 – tých rokov bola kompletne vymenená strešná krytina; na dvore vyvrtaná studňa, zavedený vodovod, bojler na teplú vodu, WC, žumpa.

Koncom 80-tých rokov 20. storočia sa zrenovovala kuchynka, kúpili sa nové elektrospotrebiče, taktiež sa vymenil skladovací nábytok, doplnili poháre, príbory, jedálenské súpravy.

Ďalšia rekonštrukcia na ktorú sme získali prostriedky z eurofondov sa uskutočnila v rokoch 2010 – 2014.

Tento krátky prehľad dokazuje, že kultúrny dom počas svojej existencie dobre slúžil svojej obci a jej občanom.

Emil Fuska

Ste senior? Môžete ušetriť!

Keďže na Slovensku majú seniori zväčša nízke dôchodky, mnohé inštitúcie, vrátane obcí a štátu, sa snažia uľahčiť im život a poskytujú rôzne zľavy pre mnohé oblasti života.

Doprava

Bezplatné cestovanie vlakom prostredníctvom Železničnej spoločnosti Slovensko je pre poberateľov starobného, predčasného starobného, sirotského vdovského, vdoveckého, invalidného, dôchodku manželky či sociálneho dôchodku a poberateľa sociálneho výsluhového dôchodku (vdovského výsluhového, vdoveckého výsluhového, sirotského výsluhového alebo invalidného výsluhového dôchodku). Povinné je však vybavenie preukazu dôchodcu (vybavuje sa na želez-

ničnej stanici). Ak máte menej ako 62 rokov, potrebujete na registráciu a získanie preukazu okrem občianskeho preukazu aj potvrdenie o výplate dôchodkových dávok nie staršie ako 30 dní a fotografia. Ak máte viac ako 62 rokov, stačí pri vybavovaní seniorského preukazu predložiť len občiansky preukaz.

Aj na cestovanie autobusmi platia zľavy. Pri medzimestských sa treba informovať pri kúpe lístka (je možná zľava cca 50 percent pri veku nad 70 rokov – každý dopravca má svoje podmienky)

Na mestské spoje v Nitre a na prímestských spojoch si môžu dôchodcovia vybaviť preukaz na zľavnené cestovné (ak máte menej ako 65 rokov). Ak máte viac ako 65 rokov, stačí, ak sa pri kúpe zľavneného lístka preukázate občianskym preukazom. Tieto podmienky sa však môžu meniť pri zmene dopravcu alebo pri zmenách v pravidlách mesta.

Koncesionárske poplatky

Koncesionársky poplatok je u nás povinný pre každého, kto má zavedenú elektrinu. Nie je rozhodujúce, či televízny alebo rozhlasový prijímač vlastníte. Dôchodcovia však majú 50 % zľavu z poplatku, teda zaplatia mesačne 2,32 eura. Podmienkou je, aby popri dôchodku nepracovali a v spoločnej domácnosti nežili s niekým, kto pracuje. Platby sa uhrádzajú priamo RTVS alebo prostredníctvom združeného inkasa SIPO, zľava sa uplatňuje priamo v RTVS.

Kultúra

Seniori, ktorí majú radi výstavy či divadelné predstavenia, môžu požiadať o seniorskú zľavu na vstupnom, ktorá môže byť aj 50 %. Seniorské zľavy sú bežné v múzeách a galériách na celom Slovensku. Nitrianske divadlá ponúkajú množstevné zľavy (od 10-členných skupín). Bratislavské divadlá ponúkajú zľavnené vstupenky (30 – 50%) aj na bežný repertoár, hraný v predpoludňajších alebo popoludňajších hodinách. V navštívených kultúrnych zariadeniach sa vždy informujte.

Šport

Ak chcete aktívne športovať, tiež máte možnosť využívať seniorské zľavy na vstupnom do telocviční, plavárni, na kúpaliská a pod. V Nitre je zľavnené vstupné pre seniorov do Mestských kúpeľov, do Mestskej haly, aj na letné kúpalisko.

Kúpele

Mnohé kúpele majú zľavy na špeciálne relaxačné pobyty určené pre seniorov -samoplatcov.

Dovolenky

Viaceré cestovné kancelárie ponúkajú zľavy, vďaka ktorým možno ušetriť 20 percent, aj viac, z ceny pobytu. Zvýhodnené pobyty sú však zväčša mimo hlavných sezón. Aj štát prispieva na seniorské pobyty sumou 50 Eur na pobyt v niektorých slovenských rekreačných zariadeniach. Tieto pobyty môžete získať cez spoločnosť SOREA, Jednotu dôchodcov Slovenska alebo Odborový zväz potravinárov. Ak by ste chceli ísť do Španielska, tam môžete využiť aj dotáciu španielskej vlády pre seniorov z Európskej únie starších ako 55 rokov na rôzne mimosezónne pobyty leteckou alebo autobusovou dopravou (ponúkajú ich viaceré cestovné kancelárie, informujte sa).

Lieky

Ak ste ako penzista zároveň aj držiteľ preukazu ťažko zdravotne postihnutej osoby, môžete na úrade práce požiadať o 45-eurový ochranný limit (od januára 2016 bude platiť 25-eurový limit) na doplatky za lieky za štvrtrok. Ak za lieky zaplatíte viac, zdravotná poisťovňa vám automaticky vráti peniaze priamo na váš účet, alebo ich pošle poštovou poukázkou na vašu adresu trvalého pobytu.

Do limitu sa počítajú len najlacnejšie lieky na ochorenie, pre ktoré podstupujete liečbu, nezapočítavajú sa doplatky za väčšinu antibiotík, ktoré sú určené na jednorazovú akútnu liečbu.

Limit sa nevzťahuje na osoby, ktoré majú dôchodok vyšší ako 412 €.

Alena Bučeková
www.seniorhelp.sk

Činnosť Dobrovoľného hasičského zboru za rok 2015

Dobrovoľní hasiči boli na okresnom cvičení.

Dňa 17. 10. 2015 o 9.30 hod. prevzal operačný dôstojník na Integrovanom záchrannom systéme (tel. 112) hlásenie o požiari parku v obci Ivanka pri Nitre. Nakoľko sa požiar šíril veľmi rýchle po celom objekte parku, začal operačný dôstojník IZS zvolávať všetky dobrovoľné hasičské zbory nitrianskeho okresu. Celkove bolo vyrozumiených a zvolaných spolu 19 zborov. Ako prvý zbor prišiel na požiarovisko domáci DHZ Ivanka pri Nitre (čas príchodu 9.35 hod.), ktorý zaujal miesto pri stavebných objektoch v parku tak, aby zabránil rozšíreniu požiaru na tieto objekty. Následne prichádzali na požiarovisko ďalšie DHZ tak, ako boli vyrozumení od IZS (DHZ Mojmirovce, Dyčka, Svätoplukovo, Branč, Golianovo, Poľný Kesov, Malý Lapáš, Lužianky, Rumanová, Jelšovec, Veľké Zálužie, Nitra – Pribina, Veľký Lapáš, Nitra - mesto, Malé Zálužie, Malý Cetín, Vinodol a o 10.32 hod. DHZ Rišňovce). Je potešiteľné, že všetky zbory, ktoré boli vyrozumené, sa cvičenia aj zúčastnili. Riadiaci štáb ich umiestňoval tak, aby zabezpečili dopravu vody, nakoľko najbližší zdroj požiarnej vody – miestny potok, bol vzdialený od požiaroviska cca 200 m. V parku vznikli štyri veľké ohniská požiaru, na ktoré boli nasadené jednotlivé hasičské zbory, tak ako prichádzali na požiarovisko a to na základe rozhodnutia veliteľa cvičenia,

Dobrovoľní hasiči boli na okresnom cvičení.

pána Petra Evetkeho. Dobrovoľní hasiči z Malého Zálužia mali za úlohu zabrániť šíreniu požiaru na vedľajšie hospodárstvo, k čomu dostali ako hasebné náradie lopaty, sekeromotyky, tlmnice, hasičské sekery a lopaty. Na ich hasebnom úseku sa preverovala schopnosť hasenia požiaru bez vody. Naši hasiči dokázali, že aj s touto technikou si vedia dobre poradiť.

Ako v záverečnej reči zdôraznil riaditeľ Okresného riaditeľstva HaZZ pplk. Ing. Slavomír Sýkora, dobrovoľní hasiči nitrianskeho okresu dokázali, že sú schopní plniť veľmi náročné úlohy pri vykonávaní záchranných prác.

Hasiči informujú a upozorňujú

Vážení spoluobčania, po horúcom lete je tu zimné obdobie, ktoré so sebou prináša aj nové starosti a ako ho my, hasiči voláme, tak je to „zimné vykurovacie obdobie“. Štatistika za zimné vykurovacie obdobie v roku 2014 nám jasne ukazuje, čo je hlavnou príčinou obavy hasičov v tomto období:

Prehľad požiarov od vykurovacích systémov v nitrianskom okrese

Príčina vzniku	Počet požiarov	Priama škoda €	Usmrtení	Zranení
umiestnenie (inštalácia) vykur. telesa; dymovodu	2	20	0	0
obsluha vykurovacieho telesa	1	3000	0	1
opotrebenie (porušenie celistvosti) dymovodu	1	0	0	0
špára v komíne	1	3000	0	0
úlet iskier z komína	1	0	0	0
zamurovaná hrada v komíne	1	50	0	0
SPOLU	7	6070	0	1

Zdroj: OR HaZZ Nitra

Áno, je to požiarovosť v zimnom vykurovacom období. Každoročne sa táto situácia opakuje, hoci hasiči ju neustále zdôrazňujú.

Ministerstvo vnútra SR pripravilo novelu zákona č. 3014/2001 Z. z. o ochrane pred požiarom, s účinnosťou od 1. 9. 2015, v ktorej chce okrem iného opätovným zavedením povinnosti kontroly komínov odborníkom aspoň raz za 12 mesiacov účinnejšie predchádzať požiarom. Povinnosť sa bude týkať fyzických, právnických osôb a podnikateľov. Dôvodom je dvojnásobný nárast počtu požiarov za posledných desať rokov, ktoré súviseli s nedostatkami pri prevádzke palivových spotrebičov a používaní komínov a dymovodov. Kým v roku 2005 bolo v SR takýchto požiarov 383, v roku 2012 až 709 a vlni 563. Od roku 2007 do konca roka 2014 zomrelo pri nich 14 osôb a 92 osôb utrpelo zranenie. Zákon v súčasnosti síce vyžaduje kontrolu a čistenie komínov, pričom však tieto činnosti nemusia vykonávať

osoba s odbornou spôsobilosťou. Do roku 2006 bola táto činnosť výlučne v kompetencii kominárov.

Za nesplnenie novej povinnosti bude hroziť fyzickým osobám pokuta do 99 €, právnickým osobám a podnikateľom do 16 596 €.

Kontrolu komínov osobou s odbornou spôsobilosťou sú právnická osoba a fyzická osoba povinné prvýkrát zabezpečiť do 31. decembra 2016.

Preto žiadame obyvateľov a podnikateľov v obci, aby si prekontrolovali vykurovacie telesá, sopúchy, a aj komíny a to najmä ich bezpečné umiestnenie (pece, kachle sporáky a pod.) od horľavých materiálov, celistvosť vymetacích dvierok na komíne, celistvosť sopúchov a celého komína. Nezabúdajte na vyčistenie komína pred začiatkom vykurovania. Takáto starostlivosť sa vám určite opláti.

Ing. Ivan Matúška
preventívár PO obce

Činnosť základnej organizácie Jednoty dôchodcov

v Malom Záluží za II. polrok 2015

Ako každý rok aj teraz sa blíži koniec roka 2015 a nám prichádza zhodnotiť našu činnosť ZO JD v Malom Záluží.

V predvečer 1. mája naši seniori pomáhali stavať máj, ktorý sme vyzdobovali farebnými stužkami a pomáhali aj deti, ktoré prišli so svojimi rodičmi a tešili sme sa ako nám ide dobre spoločná práca. Keď bol máj postavený, tak sme chystali párky na opekanie a pritom nám vyhrávala muzika. Deti sa najviac tešili ako si budú opekať pri ohni.

V tomto mesiaci sme mali niekoľko aktivít. Boli sme sa kúpať vo Veľkom Mederi. 16. mája sa konal v kultúrnom dome „Majáles, na ktorom boli prítomní viacerí seniori. Bolo veselo, dobre sme sa zabávali a zatancovali si.

19. mája sa konal „Krajský snem JDS v Nitre, na ktorý som bola pozvaná ako predsedníčka JD. Bola prednesená správa o hospodárení JD, revízná správa a voľba pracovného predsedníctva JDS. V tomto mesiaci sme boli na jedno-dňovom výlete v Kroměříži. Prezreli sme si zámok a pekné záhrady, z čoho sme mali pekný zážitok. Pripravovali sme spoločne s Občianskym združením LABUŤ posedenie k MDD. Boli rôzne súťaže, deti si

zatancovali a za to boli odmenené sladkosťami a knižkou. V júli sa konali „Okresné športové hry seniorov“ v Lužiankach, na ktorých sa zúčastnili aj naši seniori. Bolo nás šesť. Súťažilo sa vo viacerých kategóriách ako hod váľkom, hod granátom, strelba zo vzduchovky a beh žien a mužov. Dostali sme „Ďakovný list“.

18. augusta sa hral stolný tenis v Zbechoch. Zúčastnili sa traja naši muži. Nezískali sme žiadnu výhru, iba sme dostali „Ďakovný list“.

25. augusta sa usporiadal turnaj v „Petangu“ v Lužiankach. Zúčastnili sa dvaja naši muži a 1. miesto, pohár starostu obce Lužianky a medailu získal pán Viliam Gašparík a taktiež sme dostali „Ďakovný list“, čo sme boli milo prekvapení a veľmi sme sa z výhry tešili spoločne s ostatnými súťažiacimi. V septembri sme boli na jednodňovom výlete v Maďarsku. Navštívili sme mesto Gödöllő. Je tu postavený najväčší barokový kráľovský kaštieľ, ktorý dal postaviť vtedajší minister Grassalkovič. Bol obľúbeným miestom kráľovnej Alžbety – známej Sisi. Prežili sme krásny snežný deň. V mesiacoch júl až október navštívilo niekoľko našich seniorov rekondično - rehabilitačný pobyt v kúpeľoch Trenčianske Teplice, Nimnici a v Dudinciach.

10. októbra sme usporiadali „Výstavu ovocia, zeleniny a kvetov“ v spolupráci s Občianskym združením LABUŤ. Výstavu navštívilo menší počet ľudí v porovnaní s minulým rokom. V tomto mesiaci sme si spoločne pripomenuli „Úctu k starším“ a oslávili sme významné životné jubileá našich seniorov, ktorých bolo 13, z toho 6 členov JD. Zablahoželali sme im, obdarili sme ich darčekom a pekným kvetom. Bola to milá slávnosť, ktorú pripravili Obecný úrad, Jednota dôchodcov a Občianske združenie LABUŤ. Všetci sme pospomínali, dobre sa zabavili a zaspievali si pekné piesne, ktoré nám prišli zahrať a rozveseliť nás „Ireční seniori“ z Jarku.

V rámci stretávky rodákov v našej obci, členovia JD pomáhali pri skrášľovaní pamätnej izby – práním a žehlením časti krojov.

V novembri sme navštívili staré historické divadlo v Bratislave - operu „Carmen“, z ktorej sme si odniesli

pekný zážitok. Taktiež sme v tomto mesiaci zabezpečili prednášku sociálneho charakteru o peňažných príspevkoch na kompenzáciu, ktorú nám predniesla p. Ing. Ballonová - vedúca Úradu práce sociálnych vecí a rodiny. Pozvaní boli všetci občania, ktorí mali záujem dozvedieť sa veľmi zaujímavé veci o peňažných príspevkoch, ktorý môžeme získať pri opatrovaní blízkej osoby, príspevok na bezlepkovú diétu, preukaz ZŤP a jeho výhody a ďalšie príspevky na kompenzáciu. Prednáška bola veľmi poučná pre nás, ktorí si ju prišli vypočuť.

V decembri sme sa boli kúpať v Dunajskej Strede a navštívili vianočnú Budapešť.

A nakoľko sa blížia krásne sviatky „Vianoce“, prajem všetkým seniorom Božie požehnanie, veľa zdravia, dobrej pohody a radosti so svojimi blízkymi, prežité v pokoji a v láske.

Elena Lišková

OZ LABUŤ v roku 2015

Tretí rok fungovania združenia opäť prešiel veľmi rýchlo. Začiatkom roka sme boli pani starostkou oslovení spolupracovať pri organizovaní Stretávky rodákov obce 2015 a v tomto duchu sa niesla aj naša činnosť počas roka. Pri príležitosti stretávky sme vydali netradičné číslo bulletinu združenia, pod našou záštitou sme zrealizovali výstavu historických fotografií a spolupracovali sme pri reínštalácii pamätnej izby obce. Prezentácia bulletinu a slávnostná vernisáž výstavy fotografií sa konali priamo na stretávke rodákov.

Bulletin vydávame pravidelne raz ročne a sumarizujeme v ňom svoju činnosť za uplynulý rok. Tento raz sme sa rozhodli, v poradí tretí, bulletin zostaviť iným spôsobom. Už niekoľko rokov robíme rozhovory, zbierame a zapisujeme spomienky, najmä od najstarších občanov obce. Snažíme sa zaznamenať čo najviac informácií o bežnom živote človeka v našej dedinke v minulosti. Materiálu sme doteraz nazbierali veľa. Máme za sebou mnoho stretnutí, hodiny rozhovorov s ľuďmi z našej dedinky a neobišlo nás ani štúdium materiálov z registratúry obecného úradu a kroniky obce. Postupne sa

nahromadený materiál spracováva. To, čo sme už mali hotové, sme sa rozhodli dať do tohtoročného bulletinu a dať jeden výtlačok ako malú pripomienku na rodnú obec každému účastníkovi stretávky rodákov.

Plán usporiadať výstavu historických fotografií v nás driemal už dlhšie, hádam už od vzniku združenia. Teraz sme mali vhodnú príležitosť myšlienku zrealizovať. Práca bola o čosi jednoduchšia, pretože sme použili staré fotografie, ktoré boli vyzbierané už pri predošlej stretávke, v roku 2000. Po viacerých neúspešných pokusoch sa nám nakoniec podarilo získať finančné prostriedky na projekt „Čo zachytil objektiv – Malé Zálužie v 20. storočí“ od Nitrianskej komunitnej nadácie, firmy Bramac a Alero, s. r. o.. Výber z množstva fotiek bol náročný, ale nakoniec sme vytvorili súbor 64 fotiek zachytávajúcich rozmanitosť bežného života v Malom Záluží počas 20. storočia. Sú to rôzne témy: mlatba, voľný čas, výlety, škola.... Táto expozícia je stále a prístupná v priestoroch kultúrneho domu natrvalo. Okrem iného sme takto zútlulili priestory kultúrneho domu, teraz pôsobia komornejšie a reprezentatívnejšie. Dúfame, že

aj po rokoch, keď tváre z fotografií už nebudú všetkým známe, pozorovateľ ucíti čaro okamihu, život a emócie človeka žijúceho v našej dedinke. Veríme, že pomocou týchto fotografií sa nám podarí zachovať čo najviac pre generácie, ktoré tu budú žiť po nás.

Ešte raz ďakujeme všetkým, ktorí svojimi spomienkami prispeli do bulletinu združenia a ďakujeme aj

sponzorom, ktorí nám poskytli finančné prostriedky na realizáciu výstavy fotografií. Veríme, že aj v budúcom roku sa nám podaria pripraviť ďalšie úspešné aktivity a projekty, ktoré budú prospešné pre celú obec a všetkých občanov.

Mahuliena Sochorová

Záľuzania vo svete

Všade žijú ľudia, ktorí majú túlavé topánky a vyberú sa do sveta na skusy. Nájdú sa takí aj v našej obci. Jednou z nich je Lenka Zábrazná a v tomto vydaní vám prinášame jej pohľad na život v Grécku, kam sa presťahovala.

Ako som šla do sveta alebo Grécko mojimi očami

Po prvýkrát som sa dostala do Grécka samozrejme ako turista a žijem tu už 10 rokov.

Grécky ostrov Thassos, ktorý je najsevernejšie položeným ostrovom Grécka a označuje sa aj ako "smaragd" medzi ostrovmi, vás na prvýkrát uchváti svojou členitosťou, borovicovými lesmi a priezračnou vodou so zeleným nádychom. Vďaka tejto zelenej farbe, ktorá na

ostrove prevláda, sa mu dostalo tohto prirovnania so smaragdcom. Nepatrí rozlohou k veľkým ostrovom, má 397 km² a cesta okolo celého ostrova meria necelých 100 km. Obýva ho okolo 16 000 obyvateľov, hlavným mestom je Limenas. Vnútrozemie tvorí prevažne zalesnené pohorie s hlbokými údoliami a najvyšším vrchom Ypsarion, vysokým 1203 m n. m.

Na ostrov sa dá dostať iba trajektom, za hlasného doprovodu štekajúcich čajok, ktoré turisti radi krmia rôznymi sušienkami alebo chrumkami zakúpenými na lodi. Turistický priemysel je pre miestnych hlavným príjmom a preto sa tu k turistovi správajú ako ku kráľovi. Vždy sa na vás budú usmievať, zaujímajú sa o to odkiaľ ste, ako sa máte, ako sa vám tu páči, žartujú s vami, jednoducho vo vás nechajú príjemný dojem. Nikdy vám nedajú najavo, že majú nejaký problém alebo starosti. Rovnako sa tu pozerajú tak na černocho ako aj na belocha či na aziata. Táto tolerancia rôznych rás či národností nám bohužiaľ na Slovensku stále chýba.

To, čo sa mne na prvý dojem najviac páčilo na tomto ostrove, sú hory a borovicové lesy, ktoré sa striedajú s olivovými hájmi a tak trochu pripomínajú svojou zelenou Slovensko.

Ako turista však určite nespoznáte všetky stránky Grékov, ani život aký je tu mimo turistickú sezónu. Keď som sa rozhodla odísť do Grécka, čo samozrejme ne-

bolo ľahké rozhodnutie, mala som veľké obavy z toho ako ma tu príjmu. Našťastie rodina, teraz už môjho manžela, nemala so mnou najmenší problém. V týchto turistických destináciách sú zvyknutí na medzinárodné manželstvá a dokonca ani miestny pravoslávny kňaz nemal problém zosobášiť nás, hoci som iného vierovyznania. Zo začiatku sme mali menšiu jazykovú bariéru so svokrou, ktorá po anglicky nerozpráva a ja som po grécky nevedela a tak som musela chodiť k súkromnému učiteľovi na gréčtinu. Samozrejme som sa musela naučiť písať a čítať, pretože v Grécku sa latinkou nepíše a na tých pár písmen z gréckej abecedy, ktoré sme sa na hodinách matematiky učili na Slovensku zabudnite, pretože väčšinu z nich Gréci píšu inak, o ich vyslovovaní už ani nehovorím.

Našťastie s prízvukom som problém nemala, dokonca sa mi darí zmiasť aj rodených Grékov. Jedna pani, ktorá ma nepoznala, sa ma asi po hodine na jednej návšteve u známeho pýtala, z ktorej oblasti Grécka pochádzam. To bolo pre mňa asi najvyššie vyznamenanie. Zvyknúť som si musela aj na grécku stravu. Gyros a souvlaki, ktoré pozná väčšina Slovákov, by ste však v gréckych domácnostiach hľadali márne. Chlieb sa tu jedáva úplne so všetkým a v žiadnom jedle nesmie chýbať olivový olej. Varí sa tu veľa zeleninových jedál, šalátov, množstvo predjedál, rôzne druhy morských rýb a príšeriek. Nevieť kto vymyslel, že Gréci sú leniví. Možno tak pôsobia na prvý pohľad, ale v turistickom priemysle si to ani dovoliť nemôžu. Videla som tu už mnoho brigádníkov aj zo Slovenska, ktoré vysoké pracovné tempo nezvládali a odišli z brigády predčasne. Cez letnú sezónu sa tu pracuje 16-18 hodín denne. Letná sezóna na Thassose začína v máji a končí v októbri. V zimnom období musí väčšina obyvateľov ostrova vyžiť z peňazí zarobených v lete.

Gréci sú hrdí na svoj pôvod, radi tancujú a spievajú svoje tradičné ľudové piesne. Učia sa ich už deti v škole a hrdo ich predvádzajú pri každej slávnostnej príležitosti. Hudba je pre Grékov jedna z najdôležitejších častí ich života.

Na ostrove veľa trvalých pracovných príležitostí nie je. Časť obyvateľov sa tu zaoberá chovom kôz, oviec alebo včiel. V každej prímorskej obci sa nachádza, či už menší alebo väčší prístav s rybárskymi loďkami. Miestni rybári zásobujú čerstvými rybami a morskými

plodmi najmä reštaurácie a obchody s rybami. Niektorí obyvatelia ostrova vlastnia stovky olivovníkov a privrábajú si predajom olivového oleja. Väčšina miestnych rodín oberá olivy iba pre vlastnú spotrebu. Na obaračke pomáha väčšinou celá rodina. Thassos je známy najmä produkciou čiernych sušených olív.

Súčasná politicko-ekonomická situácia v Grécku Bohužiaľ od začiatku krízy odišlo, podľa posledných údajov, za prácou do zahraničia okolo 90 000 ľudí (najmä vysoko kvalifikovaných). Nezamestnanosť sa tu momentálne pohybuje od 25-26 %, pričom medzi mladými ľuďmi je až 50 % -ná. Priemyselné parky tu zívajú prázdnotou. Investori sa sem kvôli vysokým daniam nehrnú. Reforma dôchodkového systému, zdravotného poistenia, či štátnej správy je určite potrebná, pretože je príliš byrokratická, neprehľadná a nemoderná, ale nemyslím si, že by to malo nejakú významnú rolu v znižovaní dlhu. Čo sa týka výšky dôchodku, ktorá sa tak veľmi pretriasla v médiách, tak ja nepoznám nikoho s 3 000 € dôchodkom. Takých je veľmi málo. 1 000 € dôchodky majú poväčšine vyššie postavení pracovníci štátnej správy, školstva, či vojaci z povolania. Väčšina bežných ľudí má však 500 - 600 € dôchodky, ktoré pri súčasných cenách v Grécku zodpovedajú tým slovenským.

Médiá si radi na gréckej kríze zgustnú a informácie, ktoré prinášajú, sú väčšinou poloprávdive a neobjektívne, Bohužiaľ médiá majú v dnešnom svete obrovskú silu a mnohí z nás im bezmedzne veria, preto sa u Európanov vytvorila akási averzia voči Grékom, čo je veľmi smutné. Grécko si nikdy od krajín ako je Slovensko peniaze nežiadalo, euroval nebol ich výmyslom. Eurozóna veľmi rýchlo zabudla, prečo Grécku poskytla prvý balík pomoci v roku 2010. Zachraňovali si tým svoje vlastné súkromné banky, od ktorých malo Grécko požičané peniaze a predovšetkým ich ekonomika bola oslabená krízou, preto sa báli Grécko z eurozóny vylúčiť, čo bola asi chyba, pretože dnes by na tom boli podstatne lepšie.

Každopádne chyby sa urobili na oboch stranách. Dúfam, že sa tu ekonomická situácia zlepší, aj keď to bude trvať dlhé roky a dlhy bude splácať ešte ďalšia generácia. Gréci si však neželajú ľútosť, sú hrdým národom a bojovať budú do posledného dychu.

Lenka Zábrazná

Ako oslavovali naši najmenší

Všetky deti na svete oslavujú 1. júna svoj sviatok. Deti z Malého Zálužia oslávili tento deň 30. 5 a bol pre ne pripravený bohatý program.

Na úvod bola „zumba“ párty v sále kultúrneho domu, kde sa deti perfektne vyšantili a popritom si aj súťažili. Za svoju aktivitu dostávali knižné odmeny. Zábava, smiech, dobrá nálada sa niesli celou sálou. Nezabudli sme ani na tradičné maľovanie na tvár, ktoré máva vždy veľký úspech. Po tanečných a športových súťažiach sa na dvore kultúrneho domu zrazu objavi-

lo obrovské hasičské auto a všetky deti boli zvedavé na ukážky hasičskej zručnosti a prehliadku požiarnej techniky. Niektoré činnosti si deti aj sami vyskúšali. Poďakovanie patrí všetkým, ktorí prispeli na veselú oslavu Dňa detí a to konkrétne inštruktorky zumbi Kristíne Olejárovej, Hasičskému a záchrannému zboru Nitra a členom ZO Jednoty dôchodcov Malé Zálužie.

Deň detí je síce len raz v roku, ale našu pozornosť a lásku im treba prejavovať každý deň.

Zuzana Plesníková

Letný futbalový turnaj

Jedného dňa sme sa rozhodli, že spravíme turnaj vo futbale. Po aktívnej propagácii organizátorov (Martin Ondrášek, Lukáš Bila) sa podarilo prihlásiť celkovo 5 tímov. Boli z rôznych lokalít ako Nitra, Ripňany či Levice. Hralo sa kvalitne, čo sme boli radi. Teplota na teplomere ukazovala 39 °C.

Zápasy sa hrali nasledovne: každý s každým a neskôr sa spočítali body. Nastúpilo aj domáce mužstvo v zložení: Martin Ondrášek (kapitán), Lukáš Bila, Martin Karvay, Miroslav Karvay, Aďo Alchus, Matúš Velikov a Matúš Rybanský.

Domácim hráčom sa darilo, keďže prvý zápas vyhrali

vysoko 14:0 s tímom z Ripňan. Neskôr pokračovali vo veľkej šou, keď druhý zápas vyhrali 7:0 s tímom z Ripňan. V treťom zápase nastal šok a domácim dali prvý gól hráči z Nitry. Dlho viedli, ale minútu pred koncom vyrovnal Martin Ondrášek a tak si domáci zariadili aspoň bod.

Posledný zápas základnej časti domáci hráči dominovali, keď Levičanom nasekali 21:0, kde sa gólovo presadil každý hráč, dokonca aj brankár Lukáš Bila. Ale najviac Miro Karvay, kde mu nahrávali Martin Karvay a Martin Ondrášek. Domáci skončili prví a tak ich čakal „slabší“ súper.

Počas semifinále domáci už akoby poľavili a s tímom z Ripňan vyhrali len 3:2, kde výhru zariadil faulovaný hráč Martin Ondrášek. Za stavu 0:1 pre hostí, bol vylúčený hráč hostí a tak zápas domáci otočili, keď vyrovnával Martin Ondrášek, na 2:1 dal M. Karvay a na 3:2 už spomínaný Martin Ondrášek.

Finále domáci začali opatrne, avšak dostali gól. Následne druhý a na konci len znížil Martin Ondrášek.

Celkové umiestnenie domácich bola druhá priečka, avšak mali sme najlepšieho strelca – M. Karvaya. Ceny

pre víťazov prišiel odovzdať pán Peter Buček. Nakoniec by sme sa chceli poďakovať pani starostke, že nám umožnila niečo takéto uskutočniť. Obecný úrad zabezpečil nové dresy, medaily a poháre pre víťazov, všetko ostatné sme si zabezpečili sami (občerstvenie...).

Dokázali sme, že aj mladí chlapci vieme niečo pekne zorganizovať. Ohlasy boli len dobré a kapitáni tímov nám sľúbili účasť aj o rok.

Martin Ondrášek

Jeseň života

V jesennom období sa kocháme krásou prírody a tešíme sa z posledných teplých jesenných lúčov. Mnohí z nás prežívajú aj vlastnú jeseň života. V nej hodnotia všetko, čo zažili, udalosti, múdrosti, v ktorých sú pre nás mladších príkladom a povzbudením.

Október je mesiacom úcty k starším, a aj u nás sa stalo zvykom, že usporadúvame stretnutie s našimi jubilantmi. V nedeľu, 25. októbra 2015, sa v sále kultúrneho domu, za účasti spoločenských organizácií, uskutočnilo

stretnutie s našimi jubilantmi, ktoré sa nieslo v duchu myšlienky „Vážime si našich najstarších a prejavujeme im úctu“.

Po úvodných príhovoroch jubilanti dostali darčeky a kvety, ktoré im budú pripomínať tento deň. Zároveň sa podpísali aj do pamätnej knihy obce. Program všetkým zúčastneným spestril svojim vystúpením folklórny súbor „Irečki seniori“ z Jarku.

Jubilanti v roku 2015

70 rokov: Pavel Líška; Rozália Imrišková; Viliam Osuský
80 rokov: Alžbeta Proksová; Jarmila Fusková; Anna Plesníková;
 Anna Mosná; Emil Brngál; Štefan Ševčík; Štefan Bila
85 rokov: Anna Naďová; Jolana Vargová
90 rokov: Ladislav Zmeko

Pred vašimi životnými skúsenosťami a múdrosťou skladáme svoju úctu a všetkým jubilantom želáme dobré zdravie, Božie požehnanie, porozumenie v rodine i medzi spoluobčanmi.

Zuzana Plesníková

Ako to videl anjel...

Zišiel sa rok s rokom a Mikuláš svižným krokom, opäť zavítal k nám do obce, aby potešil tie domce, kde tie dobré deti žijú a očka sa im vždy smejú.

Tento rok, v sobotu 5.12. 2015, v popoludňajších hodinách, zavítal do Malého Zálužia, tak ako každý rok Mikuláš so svojimi pomocníkmi – anjelom a čertom. S plným vrecom balíčkov kráča od domu k domu, aby potešil každé dieťa. Deti utekali k bráne, v očiach plno očakávania, tešili sa, smiali, niektoré sa báli aj plakali. Každé dieťa malo pre Mikuláša pripravenú básničku, pesničku, alebo aj kresbičku a niektorí porozprávali aj niečo o sebe. Mikuláš si ich trpezlivo a s láskou vypočul a za to každému daroval balíček plný darčiekov. Veľké ĎAKUJEM patrí všetkým deťom, Mikulášovi a môjmu kolegovi – čertovi. Tešíme sa, milé deti, na stretnutie o rok znova.

Váš anjel

Čo s načatým večerom

Čo s načatým večerom, alebo lepšie povedané – ako stráviť voľný čas? Mnohí viac, iní zase menej, si občas lámeme hlavy, ako zmysluplne využiť núčajúce sa voľno. Počul som o jednom pánovi, že ten má pod palcom strapce na kobercoch v obývačke. Len čo sa rozlúči medzi dverami so svojou návštevou, zoberie do rúk hrebeň a pochtivo upratuje rozstrapatené „slíže“ na okrajoch kobercov, až kým nie sú zarovnané ako vojaci. Nuž, koniček, ako sa patrí, len čo je pravda. Mimochodom, ide o doktora medicíny. Aj tak sa dá využiť voľný čas...

V Malom Záluží žije momentálne niečo menej ako 300 obyvateľov, avšak nemám pocit, že by niekto z nich narovnával a česal vo voľnom čase strapce na kobercoch ako ten nešťastník. Lebo inak si len ťažko vysvetliť, že by Ujlačania stíhali toľko aktivít. Na takú maličkú obec až – až. Veľmi čínorodá je Jednota dôchodcov, ak začnem od tých, čo si viac pamätajú. Výstavy ovocia a zeleniny mali a majú svoju vôňu a charizmu, len zahryznúť do tej nádhery. Dobrovoľní hasiči, ktorí trénujú skoro ako profesionálni, občianske združenie Labuť, ktoré už dalo o sebe počuť viacerými mimoriadne vydarenými akciami a na ďalšie sa všetci v Ujlačku ešte len tešíme. Športovci nedajú odýchnuť svalom v posilňovni, bojujú o každú loptičku na stolnotenisovom turnaji, alebo s dlhým nosom tleskajú futbalisti svojim súperom, ktorí ich obrali o prvenstvo na prvom ročníku letného turnaja o pohár starostky. Mimochodom, na prvotriednom

multišportovom ihrisku.

Nespomínal som ešte varenie slivkového lekváru so všetkým, čo k tomu patrí; neskutočne živé páračky s tvorivými dielňami pre tých najmenších i odrastenejších. Spomeniem aj besedy so spisovateľmi, športovcami, a inými významnými odborníkmi. Ak som vynechal stavenie mája či jesenný výlov rybníka, vôbec nie zámerne. Tento rituál dokresľuje atmosféru nášho Ujlačku, ako aj mimoriadne vydarená stretávka rodákov po pätnástich rokoch, na ktorej sa nielen spomínalo a štrngalo, ale aj výborne debatovalo a žartovalo.

Pochváliť sa môžeme aj občasníkom, ktorý je na pulze času, ba aj vkusne a s citom vedenou Pamätnou izbou. Nevynechali ju ani účastníci stretávky či ďalšie významné osobnosti z oblasti vedy, umenia či športu a všetci odtiaľ odchádzali plní dojemov.

Svoje významné miesto v živote nevelkého Ujlačku má aj ostrovček kultúry - miestna knižnica. Je úžasné, že je medzi nami aj zopár ľudí s veľkým duchom, ktorí sa vlastným pričinením a z vlastných peňazí snažia o dopĺňanie knižničných regálov. To si žiada veľký potlesk.

Takže, čo s načatým večerom v Ujlačku? Aj predchádzajúce riadky ukázali, že nudiť sa tu nikto nemusí. Len nezostať bokom za zatvorenou bránou. Stačí ju otvoriť...

Peter Buček

Knižnica

Obecná knižnica je otvorená každú nedeľu od 15:00 do 16:00 hod., kedy si môžete zapožičať knihy a časopisy. Tento rok pribudlo do knižnice 138 kníh rôzneho tematického zamerania – romány pre ženy, krimi, detektívky, historické romány, zdravotnícka literatúra a knihy pre deti a mládež. Sú darované sponzorsky, za čo všetkým sponzorom ďakujeme.

V tomto roku sme podali žiadosť o dotáciu z Nitrianskeho samosprávneho kraja na modernizáciu zariadenia knižnice. Ide o výmenu knižničných regálov a nábytku.

Milí občania, radi vás privítame v knižnici!

Zuzana Plesníková
 knihovníčka

Predajňa potravín a rozličného tovaru

Od júla tohto roku je v obci znova obchod, ktorý bol otvorený na podnet obce, nakoľko hlavne starší občania museli za základnými potravinami cestovať.

Potraviny ponúkajú široký výber produktov za prijateľné ceny. Filozofiou obchodu je mať sortiment potravín, ktorý žiadajú naši zákazníci, snažíme sa im vyhovieť a ponuku tovarov stále rozširujeme podľa ich požiadaviek. V ponuke sú:

- pekárské výrobky; ovocie a zelenina; mäsové výrobky – párky, špekačky, salámy; mrazené hydinové mäso, ryby, zelenina, lístkové cesto, pizza, syr na vyprážanie; mliečne výrobky; cukrovinky; zákusky; drogeria – kozmetika, čistiace prostriedky; krmivo pre zvieratá.

Akýkoľvek podnet na vylepšenie služieb v obchode privítame.

*Michaela Antušová,
vedúca predajne*

Predstavuje sa vám Mliečny expres

Vždy v stredu a sobotu v podvečerných hodinách sa dedinou ozýva známa melódia z filmu Slnko, seno... a domáci už vedia, že prichádza Mliečny expres, ktorý priváža čerstvo nadojené mlieko z poľnohospodárskeho družstva v Pate (okres Galanta). Šéfom je pán Marek Čambálik, ktorý nám o svojej práci povedal:

Začiatky: Na družstve v Pate sa rozhodli zriadiť pojazdnu predajňu čerstvo nadojeného mlieka. Keďže to nikto nechcel robiť, nahovoril predseda družstva mňa. Pripadalo mi to zaujímavé a keďže ma baví práca s ľuďmi, ponuku som prijal. Keď som začínal, myslel som si, že to vydrží nanajvýš rok, ale robím to už päť rokov.

Aké mlieko predávam: Mlieko nie je chemicky upravované ani pasterizované. Je ráno čerstvo nadojené od najlepších kráv. Hodinu pred tým sa nadojí presne určité množstvo mlieka pre pojazdňu. Prejde cez filter a hneď sa ochladí až na štyri stupne. Preto vydrží dlhšie, než v minulosti, keď sa po dojení neochladzovalo. Nepredávam iba samotné mlieko z Paty, ale aj mliečne výrobky vyrábané tradičným spôsobom zo živých kultúr bez pridávania chémie (jogurty, jogurtové nápoje, syry - údené, neúdené, tvaroh, bryndza, žinčica, zakysanka, maslo...), ktoré sú z iných oblastí Slovenska (Hričov, Hriňová, Zázrivá, Červený Kameň, Selce....).

Kto nám dáva mlieko: Je to plemeno slovenské strataté kravy, od nich sa berie genofond. Stále ich

genetici sledujú. Určuje sa im strava. Kravy sa nepasú, sú chované v maštaliach, voľne sa pohybujú, kedy chcú, jedia. Dáva sa im senáž, siláž, šrot, sója... Prvé roky sa dávala ďatelina, tráva, čo spôsobovalo vyššiu kyslosť a rýchlejšie mlieko skyslo. Chémia sa nedáva. Dojí sa dvakrát denne a priemer na jednu kravu je 18 l denne. Špičkové kravičky nadoja aj 20 – 25 l mlieka. Množstvo nadojeného mlieka neovplyvňuje vysoká, či nízka teplota, ale výkyvy počasia.

Predaj: Je to práca na celý týždeň. Každý týždeň absolvujem tri okruhy a každý deň je iná trasa. V každej dedine sa zdržím približne pol hodinu, závisí od toho, koľko v ktorej dedine chodí ľudí. V pondelok sa nechodí. K vám chodím v stredu a sobotu. V lete a počas jarých prác je predaj slabší. Zo začiatku chodilo viac ľudí, teraz chodí menej a odrádza ich možno aj to, že musia v určitú hodinu čakať. Starší ľudia, ktorí boli z detstva zvyknutí na takéto mlieko, pomaly zomierajú a mladých to možno neláka.

Kto chodí kupovať: V každej dedine sú iní ľudia a zaujímavé je sledovať rozdiely na jednotlivých okruhoch v predaji. Napr. v Seredi a okolí – parenice neúdené, Nitra – údené parenice. Takýto je rozdiel v predaji. V Nitre a okolí sa zase predáva žinčica a tam zakysanka. V predaji mlieka je to rovnaké. Nepredávam sám, striedam sa s kolegom a v dedinách nás už ľudia poznajú, zdravia nás aj v obchode a na ulici.

Marek Čambálik

Spoločenská kronika

Narodili sa: Ester Sára Gréčová – č. d. 153;
Lukáš Michalík – č. d. 33

Opustili nás: Anna Fraňová – č. d. 3;
Anna Martáková – č. d. 94;
Helena Zmeková – č. d. 61;
Emil Virág – č. d. 128

MDD - tancujeme zumbu

MDD

Stretávka - vítame prvých rodákov

Stretávka - pohľad do plniacej sa sály

MDD - maľovanie na tvár

Výstava ovocia a zeleniny 2015 - pred otvorením

Stretávka - takto sa to začalo

Stretávka - pamätná izba

Výstava ovocia a zeleniny 2015

Výstava ovocia a zeleniny 2015

Stretávka - spomínanie pri fotografiách

Stretávka - spomínanie pri fotografiách

Obecný úrad oznamuje

Pojazdné predajne:

Každý utorok a piatok o 9.45 hod. chodí pojazdná predajňa chleba.

Každú stredu od 16.30 do 17.00 hod. a sobotu od 18.10 do 18.30 hod. prichádza pojazdná predajňa hlboko chladeného čerstvého plnotučného mlieka a mliečnych výrobkov.

Každý utorok o 12.00 hod. chodí aj pojazdná predajňa mäsa a mäsových výrobkov.

Pohrebná služba:

Turanovič Nitra – tel. číslo: 0905 948 812

Pošta Nové Sady:

úradné hodiny:

Po – Ut, Štv. – Pia: 7.00 – 12.00 a 12.30 – 14.30

Streda: 7.00 – 11.00 a 13.30 – 17.00

Kontakt: 037/7894151

Lekárňň ALFA-OMEGA

Otváracie hodiny

Pondelok – Piatok: 8:00 – 14:00 hod.

Kontakt: 037/7894206

ZUBNÁ AMBULANCIA ORTHODENTAL, s.r.o.

Neštátna stomatologická ambulancia, Nové Sady 177

Ordinačné hodiny:

Pondelok – Štvrtok: 7.30 – 15.30 hod.

Piatok: neordinuje sa

Obedňajšia prestávka v čase od 12.30 do 13.00 hod.

Kontakt: 037/78 942 54

KVETINÁRSTVO- SUCHOKVET - Lenka Staňová

Otváracie hodiny

Utorok – Piatok: 9:00 – 11:00 hod. 13:00 – 17:00 hod.

Sobota: 9:00 – 12:00 hod.

Kontakt: 0911/267 229

Dôležité telefónne čísla:

- Polícia: 112 (158)
- Požiarna ochrana: 112 (150)
- Záchranná služba: 112 (155)
- Ohlasovňa požiarov: 037/65 20 424, 037/65 20 425
- Mestská polícia: 112 (159)
- Integrovaný záchranný systém: 112 (154)

Pohotovostné služby:

Pohotovostná lekárska služba:

- Stomatologická pohotovosť:
037/65 45 111, Pondelok - Piatok: 16:00 - 19:00
- Pohotovosť pre dospelých:
037/69 42 229, Pondelok - Piatok: 16:00 - 07:00
- Pohotovosť pre deti a dorast:
037/65 45 111, Pondelok - Piatok: 15:30 - 07:00

Elektrárne: ZSE - pohotovosť: 0800 111 567

Plynárne: SPP a.s. pohotovosť: 0850 111 727

Vodárne: ZsVaK - pohotovosť: 037/65 13 420

Obecný úrad - úradné hodiny:

Administratívna pracovníčka: Margita Tabačeková

- **Párny týždeň:** Utorok 07.30 - 12.00 13.00 - 15.00
Štvrtok 07.30 - 12.00 13.00 - 15.00
- **Nepárny týždeň**
Pondelok 07.30 - 12.00 13.00 - 15.00
Streda 07.30 - 12.00 13.00 - 15.00
Piatok 07.30 - 12.00

Kontakt:

Telefón: 037 / 7894061

E-mail: oumalezaluzie@gmail.com

Internetová stránka obce: www.malezaluzie.sk

Kopírovanie a preberanie článkov je možné len so súhlasom redakcie. Redakcia si vyhradzuje právo príspevky krátiť a jazykovo upravovať. Ďakujeme všetkým prispievateľom Občasnika.

Vydáva obec Malé Zálužie, Malé Zálužie č. 63, 951 24 Nové Sady, IČO 00 656 160.

Redakcia: Zuzana Plesníková, Zuzana Zábrazná, Michala Dubská,

Viera Predanociová, Grafická úprava: Vladimír Tomanka

Občasník: EV4374/11

ISSN 1338-8274

Vychádza 2x ročne. Nepredajné!